

Mielas skaitytojai,

Darnaus judumo mieste plane (DJMP) dėmesys sutelkiamas į žmogų, tačiau kartu jie taip pat ir yra įgyvendinami žmonių. Lyginant su tradiciniu transporto planu, DJMP įgyvendinimas reikalauja papildomų įgūdžių, kurie gali viršyti savivaldybės darbuotojų gebėjimus. Tai taip pat reikalauja naujo požiūrio, griauinant tradicines pertvarkas tarp departamentų ir politinių sferų. Miesto pareigūnai bei vietiniai politikai turi siekti bendro ir remti bendrą miesto viziją. Šiame naujienlaiškyje parodysime gerų pavyzdžių kaip miestams ir savivaldybėms efektyviau panaudoti savo turimus žmogiškuosius išteklius.

Reminder: The call for papers for the [ECOMM2015](#) is open, **deadline is 9 December**. For submission of abstracts, please go to the [submission site](#).

Politikų ir sprendimų priėmėjų įsipareigojimai

Ankstyvojoje proceso stadijoje, vietiniams partneriams bendras iššūkis yra įtikinti sprendimų priėmėjus dėl DJMP pridėtinės vertės. Svarbu suprasti, kad DJMP nėra dar vienas „eilinis transporto planas“. Jis sudarytas esamo transporto plano pagrindu, tačiau kitokiu, darnesniu požiūriu. Šio požiūrio pagrindinius privalumus ir charakteristikas mes apibendrinome šioje [skrajutėje](#), skirtoje politikams ir sprendimų priėmėjams.

Talino miesto pavyzdys rodo, kad net ir po oficialių įsipareigojimų gali būti sunku vystyti DJMP procesą. Miestui svarbus įvykis buvo darnaus judumo mieste planų forumas 2012 m. sukvietęs dalyvius iš politinių partijų, miesto departamentų ir nevyriausybinių organizacijų. Renginys baigėsi įkvėpiančia [kalba](#), kurioje [Eric Britton \(iš EcoPlan\)](#) pateikė [10 rekomendacijų](#) (klausykite [audio įrašo](#) pradedant nuo 0:30). Vicemerai pradžioje, kad miestas vystys DJMP, tačiau vėlesniais metais, dėja, bet DJMP nebuvo įtraukti į miesto biudžeto planus ir buvo vis nukeliami. Ironiška tai, kad opozicija taip pat pradėjo reikalauti darnaus judumo mieste plano, trukdant procesui, o ne skatinant jį.

Bulgarijoje politinė valia yra gana aukšta, tačiau pagrindinis barjeras yra finansavimas.

“ENDURANCE projektas padėjo Bulgarijos miestams daugiau sužinoti apie DJMP naudą. [Iki šiol 17 miestų turinčiam Bulgarijos tinklui](#), galėsime suteikti didelę paskatą įgyvendinant darnaus judumo mieste planus. Didžiausia problema yra didelis delsimas dėl mūsų nacionalinės programos struktūrinių fondų teikiamų prioritetų. Mūsų savivaldybės DJMP rengimui daugiausia naudojami Europos fondų skirtais pinigais.”

Lucia Ilieva

Lucia Ilieva – ENDURANCE projekto kontaktinis asmuo Bulgarijoje

Įgūdžiai valdymo planui

Kai miestas yra pasiruošęs pradėti planavimo procesą, vienas pirmųjų dalykų, kurį reikia padaryti, tai apžvelgti turimus žmogiškuosius išteklius, bei jų įgūdžius. Daugelio valdžios įstaigų, [reikalaujami konkretūs įgūdžiai](#) vystant DJMP procesą, gali viršyti jų darbuotojų gebėjimus. Papildoma patirtis gali būti gaunama per mokymus, įdarbinimą, bendrabiaivimą su kitomis suinteresuotomis šalimis, ir, jei reikalinga, samdant subrangą.

indo consultores nuotrauka/ CC BY-SA 3.0

Renkantis įdarbinimo galimybę, specifinėms užduotims, savivaldybės turėtų apsvarstyti galimą pasamdyti žmones dirbančius ne transporto srityje (pvz. rinkodaros), siekiant pritraukti naujų perspektyvų. Šis metodas užtikrina, kad dirbant kartu su įvairių specialistų komanda, įvairios stiprybės ir įgūdžiai augtų ir vystytųsi. (Šaltinis: DJMP gairės, p. 102)

Kaip įgūdžiai ir žinios formuoja mūsų sprendimus

DARPA nuotrauka

Mūsų žinios, anksčiau priimtiems sprendimams ir kompetencijai nustato tam tikras ribas strategijai ir sprendimams, kuriuos nusprendžiame pritaikyti. Tai buvo pademonstruota Švedijos nacionalinio kelių ir transporto instituto atliktais tyrimais. Nuo 1990 m. Švedijos savivaldybės nustatė politinius tikslus mažinti nuosavų automobilių naudojimą tuo pačiu skatinant vaikščiojimą pėsčiomis, plėtojant dviračių infrastruktūrą bei viešojo transporto naudojimą. Nepaisant to, keliaujančių nuosavu automobiliu žmonių dalis tebedidėja. Tyrimai keturiuose savivaldybėse nustatė, kad rezultatų trūkumas, iš dalies gali būti paaiškinamas logiškai optimizuojant transporto priemonių eismą, naudojant nuo seno žinomą transporto specialistų švietimo ir profesinę praktiką. Pagrindinis dėmesys skiriamas funkcinės konstrukcijos kelių tinklams, kelių projektavimui ir kitoms su kelių infrastruktūra susijusioms priemonėms. Toks mąstymo būdas pagerino dviračių naudojimo greitį ir srautą, bet ne dviratinkų skaičių. (*Ataskaita švedų kalba*, santrauka anglų kalba p.7)

Departamentų bendradarbiavimas

Šaltinis: Do the Right Mix

Skirtingų politikos sričių koordinavimas yra didelis iššūkis ir netgi gali prieštarauti kitiems planams. Tačiau šių sričių koordinavimas gali suvienyti įvairius požiūrius, žinias ir įgūdžius, kurie yra skirtinguose savivaldybių departamentuose ar politikos srityse. Tai paskatintų tobulėjimą ir inovatyvumą. Siekiant užtikrinti departamentų bendradarbiavimą gali būti įkurtas DJMP komitetas arba darbo grupė, kurie siektų bendrų tikslų įgyvendinimo bei regulieriai komunikuotų ir susitiktų. Ketinimų laiškas ar memorandumas galėtų padėti tokio komiteto sukūrimui.

Politikos integracija buvo viena iš pagrindinių temų per 2013 m. Europos DJMP apdovanojimus. Laimėtoju buvo paskelbtas **Rivas Vaciamadrid**, Ispanija, kur mobilumo departamentas yra integruotas į svarbesnį valdžios organą, vadinamą „Darnaus miesto teritorija“, kuris apima miesto teritoriją ir infrastruktūros planavimą. Šis valdžios organas taip pat bendradarbiauja su kitais departamentais: saugumo, sveikatos, švietimo, vaikų ir jaunimo, vyresnio amžiaus žmonių, sporto, socialinės gerovės. Antros ir trečios DJMP vietos laimėtojai vyko į **Strasbūras**, **Prancūzija** ir **Vitorija-Gasteisas**, **Ispanija**.

Europiniams ir nacionaliniams projektams ruošiami keliai

Daugumoje miestų, Europiniai projektai ir nacionalinės programos buvo didžiulis žingsnis link vidinio departamentų bendradarbiavimo ir sėkmingų planavimo procesų. „Per paskutinis metus mes dirbome prie kelių projektų, kurie skatino bendravimą tarp departamentų“, sakė Helfried Kreiter, esanti iš Austrijos miesto Judenburgo aplinkos departamento. „Mes prisidedame prie **Merų pakto** ir **Austrijos e5 programos**“. Asizvelgiant į šias iniciatyvas mes parengėme tvarios energijos veiksmų planą 2012 m. Pagrindinis dalykas pradėdant DJMP

Helfried Kreiter

procesus buvo mūsų dalyvavimas **ADVANCE** projekte. Dėka visų šių projektų, mes išmokome darniai bendradarbiauti tarpusavyje būdami skirtinguose departamentuose. Šis komunikavimas tikrai sustiprėjo DJMP procesų metu ir tai tikrai padėjo palengvinti bendradarbiavimą dėl kitų problemų sprendimo. Skaitkite [pilną interviu su ponu Kreiter čia](#).

Laimėjusi 2013 m. DJMP apdovanojimus, Jorge Romea Rodríguez, Rivas-Vaciamadrid miesto aplinkos ir mobilumo departamento vadovė sakė: „Vienas iš svarbiausių faktorių, padėjusių mums pasiekti tikslus, buvo galimybė, kurią suteikė Europos komisija, bendradarbiauti su kitų miestų organizuotais departamentais“. (Šaltinis **Do the right mix**)

Patirties dalinimosi ir studijų vizitų metu, projektų komandos galėjo daug išmokyti iš konkrečių ir gerų kitų šalių bei miestų pavyzdžių. Europinių projektų privalumas tas, kad yra suteikiama galimybė gauti finansavimą bei įvairius kontaktus studijų vizitams bei patirties dalijimuisi. Tai galima gauti pvz. per **CIVITAS veiklos fondas** (kitas finansavimas bus 2015 m.). Tiesą sakant **Nacionalinis ENDURANCE tinklas** buvo sukurtas skatinti tokio tipo mainus su kitomis šalimis ir padėti miestams surasti informaciją, ekspertus, bei geriausių kitų šalių praktiką. Susisiekite su savo šalyje esančiu nacionaliniu centru ir įgykite DJMP patirties bei prisijunkite prie mūsų tinklo.

Sveiki prisijungę prie tinklo!

Vienas iš naujausių miestų, prisijungusių prie ENDURANCE tinklo yra Levenas, kuris padidino prisijungusių prie tinklo miestų skaičių Belgijoje iki 8. Šiuo metu Levenas persvarsto savo mobilumo ir teritorijų planavimo planus tuo pačiu metu, naudojant integruotą požiūrį. Pagrindinė idėja yra ta, kad kompaktiškas teritorijos užstatymas lemia geriausių mobilumą. Leveno miestas nori save pristatyti kaip pavyzdį vykdant klimato politiką – iki 2030 m. pagerinti bei padaryti tinkama miesto oro ir aplinkos kokybę, glaudžiai bendradarbiaujant su Leveno gyventojais bei suinteresuotais šalimis. Ateityje patekimas į daugelį miesto dalių automobiliu bus ribojamas. Taip pat turėtų įvykti viešojo transporto reformos, kad kuo mažiau senų autobusų patektų į miesto centra, pakeičiant juos mažesnėmis ir draugiškesnėmis aplinkai transporto priemonėmis.

Tolimesniam skaitymui

- Nauja DJMP Europos platforma **Eltis**, kurioje galite rasti oficialias DJMP gaires ir kitus dalykus.
- **Baltic Sea Region Competence Centre on SUMP** žinomas per CIVITAS DYN@MO projektą sukaupė gerosios praktikos ir žinių patirtį apie DJMP planavimą Baltijos šalių regionuose. Panašiai ir DJMP kompetencijos centras pradės veikti Kroatijos mieste Koprivnicioje, kad būtų užtikrintas žinių perdavimas Kroatijoje ir pietrytinėje Europoje.
- **CH4LLENGE** projekto metu buvo sukurtas įrankis **KonSULT**, kad būtų išspręsta problema, jog dažnai miestai nežino visų jiems prieinamų priemonių. Šis įrankis turi priemonių parinkimo generatorių, kuris leidžia miestams greitai identifikuoti tas politikos priemones, kurios būtų joms tinkamiausios.
- Jeigu Jūsų miestas turi kelis miesto centrus, Jūs galite pasinaudoti **Poly-SUMP tool**, kad sukurtumėte „poli-centrišką profilį“ savo regionui – voro diagrama leis jums vienu metu palyginti pagrindinius kintamuosius teritorijų ir judumo planavime. Daugiau informacijos galite rasti **Poly-SUMP** tinklalapyje.
- **PUMAS** projektas skiria vieną dieną seminarui tarpinstitucinio bendradarbiavimo tema lapkričio 26 d.
- **QUEST** yra kokybės valdymo įrankis sukurtas tam, kad padėtų mažiesiems ir vidutiniams miestams pasirengti ir toliau plėtoti savas darnaus judumo politikas ir veiksmus su išorine ekspertų pagalba – QUEST auditoriais.
- **ADVANCE** auditas palygina miestų judumo planus su idealiu darnaus judumo miesto planų procesu.

Artėjantys renginiai

- **PUMAS seminaras apie tarpinstitucinį bendradarbiavimą**
2014 m. lapkričio 26 d. Miunchene, Vokietijoje.
www.pumasproject.eu
- **Transporto saugumas: socialiniai iššūkiai, mokslinių tyrimų sprendimai**
2014 m. gruodžio 4-5 d. Ženevoje, Italijoje
<http://ec.europa.eu/>

Kitus renginius galite rasti apsilankę šiame puslapyje [EPOMM Calendar](#).

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

EODMM 2015

allinx

feedback

subscribe

unsubscribe

fullscreen

news archive